

«ایران» از تقویت تشکل‌های صنفی کارگران با آیین‌نامه‌سازش درون کارگاهی گزارش می‌دهد

دفاع دولت از مطالبات کارگران

ابلاغ دستورالعمل‌سازش درون کارگاهی از سوی وزارت کار، افزایش توان چانه‌زنی کارگران را در راستای امنیت شغلی‌شان فراهم خواهد کرد

گروه اقتصادی/ حالا دیگر به این باور رسیده‌اند که بی‌پناه نیستند و به مطالبالبتاشان توجه می‌شود. آیین‌نامه «سازش درون کارگاهی» شاید دومین اقدام مهم وزارت کار برای کارگران پس از تعیین افزایش بی‌سابقه ۵۷ درصدی دستمزد آنها در ابتدای سال بود؛ اقدامی که افزایش توان چانه‌زنی کارگران را در راستای امنیت شغلی‌شان فراهم می‌سازد.

یکشنبه هفته جاری بود که معاونت روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی دستورالعمل سازش درون کارگاهی را در چهارده ماده منتشر کرد و آن را به همه ادارات کل استان‌های این وزارتخانه برای اجرائی کردن ابلاغ کرد. ماده ۱۵۷ قانون کار که اولین ماده فصل نهم این قانون است به حل دعای میان کارگر و کارفرما اختصاص دارد؛ بر اساس این ماده، دعای بین دو طرف انعقاد قرارداد کار، باید به شیوهای مدنی و قانونی و تا جایی که ممکن است با مسالمت حل شود.

علت ورود وزارت کار به این قفره از قانون کار این بود که در سال ۱۳۹۲ به دلیل برخی ایرادات قانونی، دولت پیشاپیش ناچار به تعلیق بخشی از روند اجرای این قانون بوده است. ایرادات حقوقی دیوان عدالت اداری به دستورالعمل قبلی اجرای این ماده قانونی به‌طوری جدی بود که عملاً امکان اجرای آن وجود نداشت.

در متن اطلاعیه معاونت روابط کار وزارت کار در این رابطه آمده است: «لازم به توضیح است که دستورالعمل شورای سازش سابق به شماره ۴۹۹۵ مورخ پنجم تیرماه ۱۳۸۷ به دلیل ایراداتی که در آن وجود داشت به موجب دادنامه شماره ۱۷۴ مورخ سیزدهم خردادماه ۱۳۹۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال و پس از طرح موضوع در جلسات مشترک با شرکای اجتماعی و قضات دیوان عدالت اداری و کارشناسان خبره متن پیش‌نویس دستورالعمل سازش درون کارگاهی با لحاظ مفاد دادنامه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به تصویب وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی رسید.»

داده‌های آماری بیکاری نشان می‌دهد

نرخ بیکاری ایران کمتر از کشورهای آسیای غربی و مرکزی است

بیکاری ایران در بین کشورهای آسیای میانه کمترین نرخ را داشته است. این را تازه‌ترین داده‌های آماری سازمان بین‌المللی کار می‌گوید

جدیدترین داده‌های آماری حوزه‌های مرتبط با نیروی کار در مدت یک سال گذشته حاکی است که نرخ بیکاری کشورمان در مقایسه با میانگین شاخص مذکور در کشورهای منطقه آسیای غربی و مرکزی وضعیت بهتری داشته و به عبارتی پایین‌تر برآورد شده است.

شاخص نرخ بیکاری در کشور در فصول مختلف سال ۱۴۰۰ اعداد متغیر ۹.۶ تا ۹.۲ درصد را تجربه کرده و در حال حاضر براساس اعلام مرکز آمار و اطلاعات نیروی کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی این نرخ در تابستان سال جاری در مقایسه با فصل مشابه در سال گذشته کاهش ۰.۷ درصدی داشته و به ۸.۹ درصد رسیده است. در همین ارتباط براساس اطلاع سازمان بین‌المللی کار، نرخ بیکاری سال ۲۰۲۱ تا ۹.۵ و ۱۰.۲ درصد برآورد و مرکزی ۹.۸ درصد عنوان شده که نسبت به داده‌های نرخ بیکاری در کشور ما آمار بالاتری را نشان می‌دهد.

همچنین این شاخص در بین مردان و زنان کشورهای این منطقه به ترتیب ۹.۵ و ۱۰.۲ درصد برآورد شده و نرخ بیکاری جوانان در منطقه آسیای غربی و مرکزی نیز ۱۹.۳ درصد عنوان شده است.

مواد چهارده‌گانه دستورالعمل

سازش درون کارگاهی
بین کارگر، کارآموز و کارفرما و عدم حصول سازش مستقیم بین طرفین، افراد مذکور مکلفند در اجرای ماده ۱۵۷ قانون کار و قبل از طرح دعوا در مراجع حل اختلاف کار، درخواست خود مبنی بر ایجاد سازش را به تشکل کارگری مستقر در کارگاه (شورای اسلامی کار، کارکنان صنفی کارگران، نماینده کارگران کارگاه) ارائه دهند.
در کارگاه‌هایی که تشکل کارگری در آن تشکیل نشده است، با تقاضای ذی‌نفع، مراجع حل اختلاف کار به دعوا رسیدگی می‌کنند.
ماده ۲- حل و فصل اختلاف از طریق سازش، مستلزم تقدیم درخواست کتبی به تشکل کارگری مستقر در کارگاه است. ماده ۳- تشکل کارگری مستقر در کارگاه مکلف است حداکثر ظرف مدت ۵ روز کاری از تاریخ وصول درخواست نسبت به تشکیل جلسه سازش اقدام کند.
ماده ۴- تشکل کارگری مستقر در کارگاه کتباً از کارفرما، کارگر یا کارآموز برای شرکت در جلسه سازش دعوت به عمل می‌آورد.
ماده ۵- چنانچه ظرف موعد مقرر، جلسه سازش تشکیل نشده یا سازش حاصل نشود، تشکل کارگری مستقر در کارگاه موضوع «عدم سازش» را صورتجلسه کرده و به کارگر یا کارآموز و کارفرما برای ارائه و طرح دعوا در مراجع حل اختلاف کار تحویل می‌دهد.
ماده ۶- در صورت حصول سازش، تشکل کارگری مستقر در کارگاه مبادرت به تنظیم «سازش‌نامه» می‌کند که سازش‌نامه منبسط به امضای کارگر یا کارآموز و کارفرما و نماینده یا نمایندگان تشکل کارگری مستقر در کارگاه خواهد رسید. سازش‌نامه صادره قطعی و لازم‌الاجرا است.
ماده ۷- در سازش‌نامه مراتب ذیل درج می‌شود:
الف- نام کارگاه
ب- تاریخ انشا
ج- نام و نام خانوادگی و شماره ملی و نشانی طرفین سازش
د- موضوع سازش
ه- اسامی نماینده یا نمایندگان تشکل کارگری حاضر در جلسه سازش

بیمه بیکاری خواهد بود.
ماده ۸- در صورتی که طرفین از اجرای مفاد سازش نامه خودداری کنند یا در صورت اعتراض هر یک از طرفین به سازش، مراجع حل اختلاف کار به موضوع رسیدگی می‌کنند.
ماده ۱۱- مراجع حل اختلاف کار به بررسی فرایند سازش اقدام کرده و چنانچه سازش برابر قوانین و مقررات به عمل آمده باشد، بر اساس آن مبادرت به صدور رأی خواهند کرد؛ در غیر این صورت نسبت به ابطال سازش نامه اقدام کرده و برابر قوانین و مقررات رأی مقتضی صادر می‌کنند.
ماده ۱۲- چنانچه اختلاف بین

ماده ۸- سازش نامه در سه نسخه تنظیم می‌شود که یک نسخه به کارگرویک نسخه به کارفرما تحویل شده و یک نسخه نیز نزد تشکل کارگری بایگانی می‌شود.
ماده ۹- چنانچه موضوع سازش قطع کارگر باشد و طرفین در خصوص قطع رابطه و انجام تسویه‌حساب به توافق برسند، تاریخ بیکاری کارگر و ارادی یا غیرارادی بودن آن در سازش نامه درج می‌شود.
در این صورت، چنانچه مراتب بیکاری و نحوه آن از نظر غیرارادی بودن مورد تأیید کمیته مشترک دو نفره بیمه بیکاری قرار گیرد، در صورت دارا بودن سایر شرایط مقرر در قانون و مقررات، بیکار شده مستحق دریافت مقرری بیمه بیکاری خواهد بود.

ماده ۱۰- در صورتی که طرفین از اجرای مفاد سازش نامه خودداری کنند یا در صورت اعتراض هر یک از طرفین به سازش، مراجع حل اختلاف کار به موضوع رسیدگی می‌کنند.
ماده ۱۱- مراجع حل اختلاف کار به بررسی فرایند سازش اقدام کرده و چنانچه سازش برابر قوانین و مقررات به عمل آمده باشد، بر اساس آن مبادرت به صدور رأی خواهند کرد؛ در غیر این صورت نسبت به ابطال سازش نامه اقدام کرده و برابر قوانین و مقررات رأی مقتضی صادر می‌کنند.
ماده ۱۲- چنانچه اختلاف بین

ماده ۱۱- مراجع حل اختلاف کار به بررسی فرایند سازش اقدام کرده و چنانچه سازش برابر قوانین و مقررات به عمل آمده باشد، بر اساس آن مبادرت به صدور رأی خواهند کرد؛ در غیر این صورت نسبت به ابطال سازش نامه اقدام کرده و برابر قوانین و مقررات رأی مقتضی صادر می‌کنند.
ماده ۱۲- چنانچه اختلاف بین

ماده ۱۱- مراجع حل اختلاف کار به بررسی فرایند سازش اقدام کرده و چنانچه سازش برابر قوانین و مقررات به عمل آمده باشد، بر اساس آن مبادرت به صدور رأی خواهند کرد؛ در غیر این صورت نسبت به ابطال سازش نامه اقدام کرده و برابر قوانین و مقررات رأی مقتضی صادر می‌کنند.
ماده ۱۲- چنانچه اختلاف بین

آیین‌نامه می‌تواند آنها را در راستای مطالبات به‌حقشان که سال‌ها نادیده گرفته می‌شد، مضمثمرر باشد.
بی‌تردید برای کارگران، رفاه و امنیت شغلی مهمترین دغدغه آنهاست که همواره به دلایل ناکارآمدی قوانین موجود و عدم شنیده شدن صدایشان این دو مؤلفه اثرگذار در معیشت آنها با چالش‌هایی مواجه می‌شد. به عبارتی هر نوسان اقتصادی باعث بیکار شدن یا از بین رفتن بخشی از اقدامات دولت سیزدهم در یک سال گذشته کماکان ادامه داشته است.

به‌نظر می‌رسد که دولت به تدریج و با برنامه به دنبال افزایش رفاه و تأمین امنیت شغلی آنهاست؛ نشان به آن نشان که ابتدا برای کاهش فشار تورمی، دستمزد آنها را به‌طور بی‌سابقه‌ای افزایش داد و دیگر اینکه موضوع دائمی شدن قرارداد کارگران را وارد فاز اجرایی کرده است.

اما به گفته کارشناسان و صاحب‌نظران مسائل کارگری، این آیین‌نامه می‌تواند به نوعی انقلابی در رسیدن به مطالبات و امنیت شغلی کارگران به وجود آورد، چرا که موجب تقویت و استقلال بیشتر تشکل‌های انجمن صنفی کارگری و فعالان و کارگران از این ابلاغیه نشان داد که چقدر این

■ چهارشنبه ۱۱ آبان ۱۴۰۱

■ سال بیست و هشتم

■ شماره ۸۰۴۲

اجبار

بر اساس گزارش مرکز برنامه‌ریزی و اطلاعات راهبردی وزارت کار

استان تهران بیشترین تبعه شاغل غیرمجاز را دارد

در سال گذشته، ۳۰ هزار و ۱۴۰ نفر شاغل، تبعه شاغل غیرمجاز توسط بازرسان کار شناسایی شدند که بیشترین تعداد آن مربوط به استان تهران با ۱۲ هزار و ۹۴۹ نفر و کمترین آن مربوط به استان‌های کردستان و ایلام است. بر اساس گزارش مرکز برنامه‌ریزی و اطلاعات راهبردی وزارت کار، در سال ۱۴۰۰ تعداد صدور رواید کار برای اتباع بیگانه ماهر ۴۶۴ فقره و برای اتباع بیگانه غیرمشمول موافقت هیأت فنی اشتغال ۹۰ فقره بوده است. ۲۳۷ مورد رواید نیز سال گذشته با عدم تمدید روبه‌رو بوده و ابطال شده است. همچنین تعداد پروانه کار تمدید شده برای اتباع بیگانه ماهر ۵۱۳۴ فقره و اتباع بیگانه غیرمشمول موافقت هیات فنی اشتغال ۱۲۸۸ فقره بوده است. بررسی تمدید و صدور کارت کار موقت اتباع خارجی در سال‌های ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۰ نشان می‌دهد که این فرایند در سال ۱۴۰۰ روند افزایشی را طی کرده است، به نحوی که سال ۱۳۹۹ جمعا ۲۰۶ هزار و ۴۹۶ فقره کارت کار موقت، صادر و تمدید شده اما این آمار در سال ۱۴۰۰ به ۳۱۳ هزار و ۴۴۹ فقره کارت کار موقت افزایش یافته است. از مجموع ۳۱۳ هزار ۴۴۹ کارت کار موقت اتباع بیگانه ۸۹ هزار و ۵۵۶ مورد صدور و ۲۲۳ هزار و ۸۹۳ مورد تمدید کارت کار موقت بوده است. بیشترین تعداد صدور و تمدید کارت، متعلق به استان تهران با ۱۰۳ هزار و ۹۳۶ فقره و پس از آن اصفهان و خراسان رضوی بوده است. استان‌های خوزستان با ۶۵ مورد و مازندران با ۲۹ مورد کمترین تعداد صدور و تمدید کارت کار موقت را داشته‌اند. در استان‌هایی همچون ایلام، آذربایجان‌های شرقی و غربی، اردبیل، همدان، لرستان و کرمانشاه نیز صدور و تمدید کارت کار موقت اتباع بیگانه صورت نگرفته است. سال گذشته جریمه بکارگیری اتباع غیرمجاز خارجی بابت هر روز اشتغال، ۴۴۲ هزار و ۵۸۰ تومان بود اما این رقم امسال از سوی اداره کل اشتغال اتباع خارجی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ۶۹۶ هزار و ۶۲۵ تومان اعلام شد که ۲۵۴ هزار تومان نسبت به سال گذشته بیشتر بود.

شرایط ایجاد شغل و راه‌اندازی کسب‌وکار تسهیل شود

یک فعال کارگری با اشاره به مقاومت برخی دستگاه‌ها در حذف امضاهای طلایی و اتصال به سامانه صدور مجوزها می‌گوید: برای آنکه تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران به انجام کار تولیدی تشویق شوند، باید شرایط ایجاد شغل و راه‌اندازی کسب‌وکار را تسهیل و از آنها حمایت کنیم. عبدالله مختاری در گفت‌وگو با ایسنا، درباره اولویت قراردادن مقوله اشتغال توسط دستگاه‌ها، اظهار کرد: معتقدم با شعار و اعلام نیت نمی‌توان مسائلی مثل اشتغال را ساماندهی کرد. قراربود که ثبت و راه‌اندازی شرکت‌ها و ایجاد شغل تسهیل و امضاهای طلایی برداشته شود تا افراد بتوانند به راحتی ایجاد شغل کنند ولی چقدر محقق شد؟

وی اقدام دولت در کاهش زمان صدور مجوزها را مثبت ارزیابی کرد و گفت: سامانه صدور مجوزهای کسب‌وکار با هدف حمایت و تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکارها راه‌اندازی شده است ولی هنوز با مقاومت‌هایی از سوی برخی دستگاه‌ها و سازمان‌ها برای اتصال به این سامانه و حذف امضاهای طلایی روبه‌رو هستیم که باعث می‌شود کارها به سرعت پیش نرود. این فعال کارگری خاطرنشان کرد: اگر شرایط برای ثبت یک کارگاه یا واحد تولیدی در کشور به نحو مطلوب فراهم شود و فرایند صدور مجوزها کاهش یابد، طبیعی است که سرمایه‌گذاران هم به انجام کار تولیدی رغبت نشان بدهند و در کشورهای دیگر ثبت شرکت نکنند. مختاری گفت: در حال حاضر استارت‌آپ‌های بسیاری داریم که اگر حمایت شوند و موانع پیش روی آنها برای راه‌اندازی کسب‌وکار از میان برداشته شود، وی داخل کشور ثبت شرکت می‌کنند و به تولید و اشتغالزایی می‌پردازند. وی جزیره‌ای عمل کردن دستگاه‌ها در بحث اشتغال را مورد اشاره قرار داد و گفت: ایجاد اشتغال نیازمند عزم جدی همه دستگاهاست تا با مشارکت و هم‌افزایی، برنامه‌ریزی‌ها در حوزه اشتغال محقق شود اما متأسفانه بعضاً مقاومت‌هایی در این خصوص دیده می‌شود که اجازه نمی‌دهد برنامه‌ها به سرانجام برسد. این فعال کارگری با بیان اینکه در بحث اشتغال باید منفعت ملی و اجتماعی را راجح بدانیم و در اولویت قرار دهیم، اظهار کرد: انتظار ما این است که به تولیدکنندگان اجازه دهیم ایده‌های خود را کار را بر چهارچوب منفعت اجتماعی و ملی بگذاریم و موانع را بشکنیم، اگر قطعاً به سود بازار اشتغال ونیروهای کار خواهد بود و به تسهیل راه‌اندازی هم و کسب‌وکارها کمک خواهد کرد.

یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان به بانزشتگان نفت پرداخت می‌شود

بانزشتگان نفت از تصویب پرداخت یک میلیون و ۵۰۰هزار تومان خبر دادند. به گزارش ایلنا، بانزشتگان صندوق نفت می‌گویند: هیأت رئیسه صندوق‌های بانزشتگی صنعت نفت، روز یکشنبه (۸ آبان) در نشست هفتگی خود، پرداخت مبلغ یک میلیون و ۵۰۰هزار تومان به بانزشتگان صنعت نفت به مناسبت اعیاد ربیع را تصویب کرد. به گفته آنها، این پرداخت تا قبل از پایان آبان ماه انجام خواهد شد. در عین حال، ماه‌التفاوت نفت کارت نیز در حال بررسی مقرراتی و محاسبات مالی است و پس از تأمین منابع از سوی کارفرما پرداخت خواهد شد.

مالیات بر ارزش افزوده واردات شیرخشک و دارو کم شد

مدیرکل دفتر واردات گمرک ایران از ابلاغ مصوبه کاهش مالیات بر ارزش افزوده به گمرک خبر داد و گفت: از سوم آبان نرخ مالیات بر ارزش افزوده واردات مواد اولیه دارو، شیرخشک اطفال و تجهیزات و ملزومات پزشکی و توانبخشی به یک و دو درصد کاهش یافته است.

علی‌وکلیی در گفت‌وگو با ایسنا، با توجه به تغییر نرخ ارز محاسبه حقوق ورودی از ۴۲۰۰ تومان به نرخ ETS اظهار کرد: این اتفاق افزایش قیمت تمام شده دارو و مواد اولیه را در پی داشت که برای جبران آن، حقوق گمرکی و نرخ مالیات بر ارزش افزوده کالاهای اساسی کاهش پیدا کرد. بر این اساس، مصوبه‌ای به گمرک ابلاغ شد که طبق آن نرخ مالیات بر ارزش افزوده مواد اولیه دارو، شیرخشک اطفال، قطعات ساخت، قطعات یدکی تجهیزات و ملزومات پزشکی و توانبخشی یک درصد و برای دارو و تجهیزات و ملزومات پزشکی مصرفی دارای مشابه تولید داخل و شیرخشک اطفال دو درصد تعیین شده است.

وی درباره اینکه کاهش نرخ مالیات بر ارزش افزوده شامل چه کالاهایی می‌شود؟ گفت: قرار نیست از سوی اداره کل تجهیزات پزشکی وزارت بهداشت لیستی درمورد کاهش نرخ مالیات بر ارزش افزوده کالاها به گمرک ابلاغ شود. با توجه به اینکه گمرک و وزارت بهداشت در سامانه جامع امور گمرکی به‌صورت سیستمی به یکدیگر لینک هستند، در هر مورد گمرکات اجرایی نسبت به استعلام سیستمی از اداره مربوطه اقدام می‌کنند و در صورت تأیید، کاهش مالیات بر ارزش افزوده روی اظهارنامه اعمال می‌شود. مدیرکل دفتر واردات گمرک ایران همچنین در پاسخ به اینکه مصوبه کاهش مالیات بر ارزش افزوده از چه زمانی اجرایی می‌شود؟ نیز اظهار کرد: طبق مصوبه‌ای که به گمرک ابلاغ شده است، روی کالاهایی که از سوم آبان امسال به بعد ترخیص یا اظهار شدند، می‌توان این نرخ را اعمال کرد و این مصوبه مشمول کالاهای ترخیص شده قبل از این تاریخ خواهد بود.

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران

کار و تعاون

۱۳

مجموعه‌ای از نمایندگان کارگران در تهران